

Bruxelles, den 13. november 2025
(OR. en)

15410/25
ADD 2

CULT 128	EMPL 514
AUDIO 111	GENDER 200
CULT HERIT 25	DIGIT 240
EDUC 445	TOUR 23
JEUN 236	MI 907
COMPET 1161	ENV 1222
SAN 743	PROCIV 148
DISINFO 100	RECH 501
RELEX 1475	NDICI 10
FREMP 333	FIN 1352
AG 181	

FØLGESKRIVELSE

---

fra: Martine DEPREZ, direktør, på vegne af generalsekretæren for Europa-Kommissionen

modtaget: 13. november 2025

til: Thérèse BLANCHET, generalsekretær for Rådet for Den Europæiske Union

---

Komm. dok. nr.: COM(2025) 786 final

Vedr.: Udkast til fælles erklæring
"Europa for kultur - kultur for Europa"

Hermed følger til delegationerne dokument COM(2025) 786 final.

Bilag: COM(2025) 786 final

EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 12.11.2025
COM(2025) 786 final

Udkast til fælles erklæring

"Europa for kultur - kultur for Europa"

Udkast til fælles erklæring

"Europa for kultur - kultur for Europa"

Præambel

ud fra følgende betragtninger:

A. Europa er et kontinent med uvurderlige værdier inden for kunst, kultur og kreativitet samt en rig kulturarv og historie. Europas kulturelle mangfoldighed og dynamik, der styrkes af kunstneres og fagfolks ekspertise, er afgørende for EU's værdier og identitet, fremmer en europæisk tilhørsfølelse og fælles europæisk identitet og styrker demokratiet.

B. De kulturelle og kreative sektorer og industrier er dynamiske økonomiske sektorer. De udgør en strategisk ressource for Europas konkurrenceevne og samhørighed, genererer økonomisk vækst og positive afsmittende virkninger på tværs af sektorer og territorier, skaber kvalificerede job og styrker EU's kreative og innovative forspring.

C. Kultur og kulturarv understøtter de kerneværdier, som EU bygger på — respekt for den menneskelige værdighed, frihed, demokrati, ligestilling, retsstatsprincippet og respekt for menneskerettighederne (artikel 2 i TEU) — og er udtryk for mottoet "Forenet i mangfoldighed". EU's overordnede mål på kulturområdet er at respektere og fremme dens rige kulturelle og sproglige mangfoldighed; sikre, at Europas kulturarv beskyttes og udvikles samt at fremme samarbejdet mellem medlemsstaterne (artikel 3 i TEU og artikel 167 i TEUF).

D. Kultur og kulturarv skaber et rum, hvor man kan forestille sig ønskværdige fremtidsudsigter og er afgørende for den europæiske levevis. De udgør en platform for offentlig dialog, forener lokalsamfund, beriger liv, skaber samhørighed i vores samfund og er en vigtig vektor for EU's optræden udadtil. EU kan udnytte sine kulturelle aktiver til at opbygge modstandsdygtighed, fremme fred og demokrati og inspirere til innovative løsninger, der bidrager til en bæredygtig udvikling.

E. Kultur er en strategisk ressource for EU til at imødegå aktuelle presserende realiteter såsom geopolitiske og geoøkonomiske spændinger, global opvarmning og miljøforringelse, sociale og økonomiske uligheder, hurtige teknologiske forandringer, demografiske forandringer og en mental sundhedskrise. Samtidig står de kulturelle og kreative sektorer og industrier over for deres egne udfordringer, hvilket kræver målrettet støtte og beslutsom handling.

F. Denne erklæring fremsætter en langsigtet strategisk vision om at sætte kulturen i centrum for Europas identitet, idet den understreger kulturens betydning for borgerne, lokalsamfund og EU og styrker kulturelle rettigheder og principper.

G. I erkendelse af EU's støttende rolle på kulturområdet bekræfter denne erklæring, at Europa-Parlamentet, Rådet for Den Europæiske Union og Europa-Kommissionen — inden for rammerne af deres respektive kompetencer og i fuld overensstemmelse med EU-retten — har fælles politiske forpligtelser og ansvar på grundlag af de centrale retningslinjer, der er fastsat i Kommissionens kulturkompas for Europa fra 2025.

Fælles erklæring om "Europa for kultur - kultur for Europa"

0. Vi sigter mod at fremme og positionere kultur både som en ressource for europæisk enhed, demokrati, ekspertise og konkurrenceevne, og som en modtager heraf. Og således forpligter vi os til at:

- styrke Den Europæiske Unions rolle som et globalt kulturelt kraftcenter og et dynamisk knudepunkt for kreativitet, hvor alle frit kan skabe og engagere sig i kultur; en rolle, der værner om kulturelle rettigheder, styrker borgerne og de kreative fagfolk
- sikre, at kultur fortsat er en drivkraft for Europas socioøkonomiske og territoriale struktur, idet kulturens iboende, samfundsmæssige, medborgerlige og økonomiske værdi og dens forandringspotentiale anerkendes
- fremme foranstaltninger til at styrke, fremme, innovere og konkurrere globalt
- anerkende kulturens rolle som et offentligt gode, der bidrager til EU's modstandsdygtighed og bæredygtige vækst.

I overensstemmelse med disse forpligtelser og de fire centrale retningslinjer i kulturkompasset for Europa erklærer vi vores tilslutning til de følgende principper for kulturpolitikker i Europa.

1. **Friheden til kunstnerisk udfoldelse** og frihed til at skabe er grundlæggende for kulturen og spiller en uundværlig rolle med hensyn til at fremme demokratiske samfund og værne om europæiske værdier.

Vi forpligter os til at:

- beskytte friheden til kunstnerisk udfoldelse og respekten for EU's værdier som en hjørnesten i demokratiet og i Den Europæiske Unions grundlæggende rettigheder
- beskytte kunstnere og kulturmedarbejdere mod censur, intimidering og utilbørlig indblanding
- værne om kulturinstitutioners uafhængighed.

2. **Kulturel og sproglig mangfoldighed** er grundlæggende værdier, som EU bygger på. Vi forpligter os til at:

- støtte, hylde og bevare Den Europæiske Unions rige kulturelle og sproglige mangfoldighed og dens kulturelle suverænitet
- fremme den fulde mangfoldighed af kulturelt indhold, der er skabt i Europa, især online, og udnytte nye teknologier til at sikre synligheden og søgbarheden af dette indhold.

3. **Adgang til kultur** er en grundlæggende søjle i demokratiske og inkluderende samfund. Vi forpligter os til at:

- fremme inklusiv adgang til, deltagelse i, nydelse og gavn af kultur og kulturarv for alle, navnlig yngre generationer
- lægge særlig vægt på de kulturelle rettigheder for personer med handicap, marginaliserede og dårligt stillede grupper og personer, der bor i landdistrikter, fjerntliggende eller underforsynede områder — herunder områder, der er i risiko for affolkning eller står over for socioøkonomiske udfordringer
- styrke og forbedre den kulturelle infrastruktur i hele Europa med særlig vægt på at tackle socioøkonomiske og territoriale forskelle.

4. Alle har ret til **rimelige, retfærdige, sunde og sikre arbejdsvilkår**, herunder kunstnere og kulturmedarbejdere, som er kernen i vores kulturelle og kreative sektorer og industrier. Vi forpligter os til at:

- fremme rimelig løn, passende social beskyttelse og adgang til udvikling af færdigheder for alle kunstnere og kulturmedarbejdere samt støtte deres rettigheder til kollektive overenskomstforhandlinger og fremme deres sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen, herunder deres mentale sundhed
- fremme ligestilling mellem kønnene inden for kultur og kulturarv og beskytte rettighederne for kunstnere og kulturmedarbejdere med handicap.

5. **Unge** er afgørende for udformningen af Europas fremtid og dets mangfoldige kulturelle landskab. Vi forpligter os til at:

- fremme unges repræsentation og deltagelse i kulturelle forvaltningsstrukturer for at styrke deres stemme i beslutningsprocesser, der vedrører dem
- støtte unge og nye kunstnere, anerkende deres bidrag til Europas kultur og kulturarv.

6. Synergien mellem **kultur, kunst og uddannelse** er afgørende for fremtidige samfunds udvikling og velstand. Vi forpligter os til at:

- fremme kunstuddannelse for alle inden for formel, ikkeformel og uformel uddannelse, herunder livslang læring
- støtte STEAM-tilgangen (videnskab, teknologi, ingeniørvirksomhed, kunst og matematik) og interdisciplinære og tværfaglige synergier mellem kultur, kunst, videnskab og teknologi.

7. Kulturelt engagement har vist sig at have en positiv indvirkning på enkeltpersoners og lokalsamfunds **sundhed og trivsel**. Vi forpligter os til at:

- fremme de positive virkninger af kultur og kulturdeltagelse på sundhed og trivsel – gennem vores politikker
- udveksle bedste praksis og innovative tilgange på tværs af sektorer.

8. Anvendelse, udvikling og forvaltning af systemer for **kunstig intelligens** bør fremme menneskelig kreativitet gennem en retfærdig menneskecentreret og rettighedsbaseret tilgang. Dette bør gøres ved at: respektere kulturelle rettigheder, tilgængelighed, inklusivitet og kulturel mangfoldighed udvikle og fremme søgbarheden af europæisk, nationalt og lokalt indhold fremme konkurrenceevnen modvirke digitale kløfter og fremme digital inklusion. Vi forpligter os til at:

- fremme menneskelig frembringelse og europæisk kulturel og sproglig digital suverænitet og håndtere etiske risici for fordomme og kulturel homogenisering
- beskytte intellektuelle ejendomsrettigheder ved at håndtere indvirkningen af kunstig intelligens på ophavsmænds vederlag, og samtidig være åben over for innovation
- overvågning og afbødning af virkningen af kunstig intelligens på beskæftigelsen samt støtte til de kulturelle og kreative sektorer og industrier, der tilpasser sig teknologiske forandringer og tilegner sig digitale færdigheder
- fremme anvendelsen af kunstig intelligens som et redskab til at støtte kulturelle og kreative fagfolk og sætte de kulturelle og kreative sektorer og industrier i stand til at udnytte de muligheder, som disse teknologier giver.

9. **Kulturarven** forbinder vores fortid med vores fremtid. Den er et symbol på enhed i mangfoldighed og en hjørnesteen i vores identitet, demokrati og modstandsdygtighed. Vi forpligter os til at:

- beskytte, sikre og fremme Europas rige natur- og kulturarv — både materiel og immateriel — og samtidig udnytte digitale teknologier til at fremme dens bevarelse, tilgængelighed og innovation

- forbedre bevidsthed, forskning og kapacitetsopbygning samt anvendelse af og interoperabiliteten mellem databaser og digitale teknologier for at imødegå truslen fra ulovlig handel med kulturgenstande og andre relaterede forbrydelser og samtidig fremme internationalt samarbejde mellem alle relevante fagfolk, f.eks. inden for kulturarv, retshåndhævelse eller toldvirksomhed
- fremme udveksling mellem generationerne for at sikre overførsel af kulturarv og viden fra ældre til yngre generationer.

10. Kultur og kulturarv fremmer **regional og territorial udvikling, modstandsdygtighed, social samhørighed og konvergens** mellem Europas regioner. De skal også beskyttes i krisetider, herunder mod risici såsom virkningerne af klimaændringer. Vi forpligter os til at:

- udnytte kulturens og kulturarvens potentiale i samspil med andre områder med hensyn til at øge alle områders tiltrækningskraft og tackle territoriale udfordringer, herunder bekæmpelse af demografisk tilbagegang, navnlig i landdistrikter og perifere, fjerntliggende og underforsynede områder, herunder regioner i EU's yderste periferi
- fremme bæredygtig kulturturisme med respekt for kulturarv, landskaber og lokalsamfunds praksis og bidrage til regional og lokal udvikling
- styrke samarbejdet om kriseberedskab og integration af kultur og kulturarv i sikkerheds- og kriseberedskabsplanlægning, krise- og risikostyring, genopbygning efter kriser, genopretning og fredsopbygning.

11. Kultur, herunder kulturarv, er afgørende for **omstillingen til miljømæssig bæredygtighed**, da den former værdier, adfærd og praksis, der understøtter en miljømæssigt ansvarlig udvikling. Vi forpligter os til at:

- fremhæve kulturens betydning i den politiske reaktion på økologiske udfordringer ved at fremme arkitektur, design, beskyttelse af kulturarv og landskabsforvaltning, der forfølger kvalitet, innovation, inklusion og ekspertise, samt ved at tilskynde til anvendelse af praktiske værktøjer til grøn omstilling og gøre det muligt for kultur- og kulturarvsaktører at lede og ændre narrativer i fællesskab med lokalsamfund.

12. Forfølgelsen af ambitionerne i denne erklæring og fuld udnyttelse af kulturens tværgående virkninger indebærer fremme af kulturen i EU's interne og eksterne politikker, investering i de kulturelle og kreative sektorer og industrier og overvågning af fremskridt. Vi forpligter os til at:

- støtte **løbende og målrettet finansiering** til de kulturelle og kreative sektorer og industrier og fremme innovative og alternative finansieringsformer på alle forvaltningsniveauer
- **indarbejde kultur i relevante strategier, politikker** og tiltag og de tilhørende finansieringsværktøjer
- opretholde en **tæt dialog med relevante interessenter**
- fremme denne erklæring i **EU's forbindelser med internationale organisationer og partnerlande** — inden for rammerne af underskrivernes respektive roller og beføjelser — og forankre vores partnerskaber i værdierne gensidighed og langsigtet engagement
- fremme initiativer, der har til formål at forbedre tilgængeligheden af solide og sammenlignelige data om kultur med henblik på at støtte udviklingen af evidensbaserede kulturpolitikker
- Gennemgang af fremskridtene på de områder, der er omfattet af denne erklæring.

***